

Δευτέρα, 12.12.2005

Λαμπρή τελετή παρουσίασης του μεγαλόπνοου έργου του συνδέσμου φίλων Κ. Καραθεοδωρή

Έχει σαν στόχο την ανάδειξη της προσωπικότητας και του ογκωδέστατου έργου του, την έκδοση βιβλίων δημοσιεύσεων, εντύπων, την δημιουργία στο ΔΠΘ και σε άλλα πανεπιστήμια προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, την καθιέρωση βραβείου Καραθεοδωρή σε μαθητές που διακρίνονται σε μαθηματικούς διαγωνισμούς κι άλλες πρωτοβουλίες.

Η παρουσίαση του καταστατικού του συνδέσμου «Φίλων του Κων. Καραθεοδωρή», μιας προσπάθειας που έχει ξεκινήσει εδώ και μήνες, έγινε παρουσία του υφυπουργού Εξωτερικών Ευριπίδη Στυλιανίδη κατά την διάρκεια επίσημης εκδήλωσης.

Έτσι σε συνέχεια των όσων γίνονται πλέον, ο σύνδεσμος έρχεται να επικυρώσει και να συστηματοποιήσει το έργο γύρω από την ανάδειξη της προσωπικότητας του Κων. Καραθεοδωρή, εγκαινιάζοντας παράλληλα και ιστοσελίδα στο ίντερνετ με τα στοιχεία www.karatheodorfi.gr.

Ιδιαίτερα εμπνευσμένη ήταν η τοποθέτηση που έκανε με αφορμή την παρουσίαση του καταστατικού αυτού του συλλόγου και των ιδρυτικών μελών του, ανάμεσα στα οποία η Νανά Μούσχουρη, ο Σαράντος Καργάκος, ο Κώστας Ζουράρις και άλλοι, ο υφυπουργός Εξωτερικών Ευριπίδης Στυλιανίδης ο οποίος και αναφέρθηκε στο έλλειμμα της Θράκης να αναδείξει προσωπικότητες με μεγάλη συμμετοχή στον πολιτισμό και την ιστορία της πατρίδας μας.

«Ξεκινώντας από τους μυθικούς χρόνους, συνεχίζοντας στους αρχαίους και τους βυζαντινούς και φτάνοντας μέχρι και την σύγχρονη ιστορία, ανάμεσα στον Μάνο Χατζηδάκη, την Σοφία Βέμπο, τους Βισβήζηδες, ανάμεσα στον Δημόκριτο και τον Ορφέα, ανάμεσα σε όλους αυτούς τους βυζαντινούς αυτοκράτορες που διακρίθηκαν διοικώντας την περίοδο της ζωής του στην τότε κραταιά αυτοκρατορία, ανάμεσα στους λόγιους καλλιτέχνες, ξεχωρίζει ως ηγετική μορφή του Κων/νου Καραθεοδωρή, ενός ανθρώπου που όσο τον διαβάξεις και τον μελετάς, τόσο αντιλαμβάνεσαι ότι εκφράζει πάρα πολλά πράγματα για τον σύγχρονο Ελληνισμό αλλά και για την μοντέρνα παγκόσμια κοινωνία.

Ο Κων/νος Καραθεοδωρής είναι παιδί της Θράκης, είναι ένας άνθρωπος που υπηρέτησε μία μεγάλη ιδέα. Αυτή την ιδέα που αργότερα προσπάθησε να της δώσει σάρκα και οστά ο Ρήγας ο Βελεστινλής. Την συνεργασία δηλαδή των πολιτισμών, των θρησκειών και των λαών στα Βαλκάνια.

Η οικογένεια του Καραθεοδωρή πίστευε δηλαδή ότι μπορούσε και στην οθωμανική αυτοκρατορία να συμβεί αυτό που συνέβη και στην ρωμαϊκή, δηλαδή να ανακτήσει ο Ελληνισμός την κυριαρχία σε όλα τα επίπεδα μέσα από τον πολιτισμό και το πνεύμα και όχι με τα όπλα. Και η αλήθεια είναι ότι και ο παππούς του και ο πατέρας του και ο ίδιος δούλεψαν πάνω σε αυτή την προοπτική.

Τον ίδιο όμως τον απορρόφησαν αργότερα τα γράμματα και κυρίως τα μαθηματικά. Και τα μαθηματικά έγιναν το εργαλείο που τον ανέδειξαν. Ο Κων/νος Καραθεοδωρής με την οξύνειά του και το διεισδυτικό του πνεύμα είναι ο θεμελιωτής της πιο σύγχρονης θεωρίας πάνω στην οποία βασίστηκε ο άλλος μεγάλος, ο Άλμπερτ Αϊνστάϊν για να διατυπώσει την θεωρία της σχετικότητας.

Κατ' άλλους ο ίδιος ο Καραθεοδωρής είναι και ο εμπνευστής αυτής της θεωρίας, για τους πιο μετριοπαθείς είναι ο θεμελιωτής. Πάνω στο θεμέλιό του έχτισε ο Αϊνστάϊν την δική του θεωρία. Ότι και αν συμβαίνει όμως, δεν παύει να είναι μία διεθνώς καταξιωμένη προσωπικότητα, η οποία ουδέποτε συνδέθηκε με τον τόπο καταγωγής της που είναι η Θράκη.

Δεν παύει επίσης να είναι μία διεθνώς αναγνωρισμένη προσωπικότητα που το επιστημονικό έργο της ουδέποτε μεταφράστηκε και μεταφέρθηκε σε ελληνικές βιβλιοθήκες, παρότι κοσμεί κυριαρχα και τις βιβλιοθήκες των μεγάλων πανεπιστημίων της Ευρώπης και βεβαίως και τις βιβλιοθήκες των μεγαλύτερων πανεπιστημίων του κόσμου, είτε στις ΗΠΑ, είτε στην Ρωσία, είτε στην Κίνα.

Ο Κων/νος Καραθεοδωρής δεν υπήρξε απλώς ο θεμελιωτής των σύγχρονων μαθηματικών και ο θεμελιωτής της θεωρίας που στην συνέχεια ανέπτυξε ο Αϊνστάϊν. Υπήρξε και πολλά άλλα. Υπήρξε ο πρώτος ιδρυτής της ελληνικής κοινότητας αποδήμων Ελλήνων στην Γερμανία, ο άνθρωπος που πρώτος έχτισε ελληνική εκκλησία για την ομογένεια εκεί, ο άνθρωπος που οργάνωσε την πρώτη κοινότητα εκεί σε πολύ πρώιμους χρόνους και καθοδήγησε τον Ελληνισμό της ξενιτιάς προς την σωστή κατεύθυνση.

Υπήρξε ο θεμελιωτής του πανεπιστημίου Σμύρνης και εκείνος που όταν οι άλλοι κοιτούσαν να σώσουν την ζωή τους, όπως αναφέρεται στα απόρρητα αρχεία του foreign office από τον Άγγλο αρμοστή της εποχής, δεν κοιτάζε να σώσει την ζωή του, αλλά κοιτάζε να φορτώσει σε μία ψαρόβαρκα όσα βιβλία μπορούσε από την βιβλιοθήκη που ο ίδιος έστησε, όσα όργανα φυσικής μπορούσε να κουβαλήσει από τα υπόγεια του πανεπιστημίου Σμύρνης, για να τα μεταφέρει πίσω στην πατρίδα και να τα

διασώσει. Στην συνέχεια ο Κων/νος Καραθεοδωρής υπήρξε ο άνθρωπος που ουσιαστικά έβαλε στην σύγχρονη τροχιά το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Στενός συνεργάτης του Ελευθερίου Βενιζέλου, αργότερα συνδαιτυμόνας της οικογένειας Καραμανλή, η κόρη του ήταν παντρεμένη με τον πρόεδρο της Βουλής τον Ροδόπουλο, και εν πάση περιπτώσει άνθρωπος που χωρίς να κοιτάει χρώματα και σημαίες υπηρέτησε πάντα και τα μεγάλα εθνικά θέματα και τις παγκόσμιες ανθρωπιστικές αξίες αλλά και την επιστήμη.

Δεν δέχθηκε να συνεργαστεί με τους Ναζί, πριν από τον β' παγκόσμιο πόλεμο και διασώθηκε γιατί η ακτινοβολία της προσωπικότητάς του ήταν τόσο ισχυρή, ώστε γνώριζε ο Χίτλερ ότι αν τον οδηγήσει στο περιθώριο θα «κερδίσει» την κατακραυγή της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Αυτό τον προστάτευσε.

Δεν δέχθηκε ποτέ όμως τις θεωρίες τις μαθηματικές που είχε ο ίδιος κατασκευάσει πάνω στις οποίες ακούμπησαν και τα σύγχρονα πυραυλικά συστήματα να τις διαθέσει στους ναζιστές και στους φασίστες της εποχής του και έτσι αναδείχθηκε και το δημοκρατικό προφίλ αυτού του σύγχρονου Έλληνα, ο οποίος υπήρξε ασυμβίβαστος σε όλα τα ζητήματα. Είναι ντροπή για την Ελλάδα να μην αναδεικνύει τον Κων/νο Καραθεοδωρή. Και διπλή ντροπή για την Θράκη να μην τιμά αυτή την προσωπικότητα του πιο διακεκριμένου συμπατριώτη μας.

Θεωρώ λοιπόν ότι είναι εξαιρετικά σημαντική η σημερινή πρωτοβουλία η οποία ξεκίνησε από εδώ από την Κομοτηνή, από τον Σάκη Λιπορδέζη, από τους μαθηματικούς της τοπικής μας κοινωνίας, από τον δήμαρχο που πρόθυμα έσπευσε να φτιάξει το μουσείο, από τους διακεκριμένους εκπροσώπους ακαδημαϊκής κοινότητας που σήμερα πλαισιώνουν αυτή την προσπάθεια, από προσωπικότητες που κατά καιρούς έχουν επισκεφθεί την πόλη μας όπως η Νάνα Μούσχουρη, που έσπευσαν πρώτοι να υπογράψουν ως πρέσβειρα η συγκεκριμένη της Unisef το κείμενο που ουσιαστικά ιδρύει αυτή την προσπάθεια και βεβαίως από τις προσωπικότητες που θα έρθουν στο μέλλον.

Η προσωπική μου ανάμειξη σε αυτή την ιστορία ποια είναι; Πρώτα από όλα οφείλω να σας πω ότι την ενθάρρυνση για να εμβραθύνω στο ζήτημα μου την έδωσε ο ίδιος ο κ. Λιπορδέζης. Η πρώτη κίνηση από πλευράς μου έγινε την περίοδο που ήμουν βουλευτής της αντιπολίτευσης.

Διασώζεται στα αρχεία της Βουλής μία επιστολή που έστειλα στον τότε πρόεδρο, τον κ. Κακλαμάνη, ζητώντας του στην έκθεση για την Θράκη που έγινε στο ελληνικό κοινοβούλιο και κυρίως στην έκθεση που αναφέρεται στις διακεκριμένες προσωπικότητες Θρακών, να μπει ως δεσπόζουσα του Κων/νου Καραθεοδωρή. Πράγμα και το οποίο έγινε. Αυτή ήταν ίσως η πρώτη ταύτιση που επιχειρήθηκε σε κεντρικό επίπεδο του Καραθεοδωρή με την Θράκη.

Σε περιφερειακό επίπεδο υπήρξαν και άλλες προσπάθειες όπως αυτή από το ΔΠΘ που διοργάνωσε ένα σχετικό συνέδριο στον Έβρο, η αντίστοιχη κίνηση που έγινε στον Έβρο και οι κινήσεις που γίνονται εδώ, με τις σχετικές εκδόσεις και με όλες τις πρωτοβουλίες που έχουν αναπτυχθεί σε συνεργασία και με την κόρη του Καραθεοδωρή, με άλλα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία στην Αθήνα όπου έγιναν κατά καιρούς εκδηλώσεις, το άγαλμα που στήθηκε στο κέντρο της πόλης μας, το οποίο σας διαβεβαίω ότι φωτίστηκε την ώρα που μιλούσε γι' αυτόν η Νάνα Μούσχουρη και έλεγε ότι είναι παρών στην συναυλία ανθρωπιάς που είχε διοργανωθεί και αυτό το πλάνο έπαιξε σε 138 χώρες δορυφορικά του κόσμου και δημιούργησε πρώτη φορά τον συνειρμό στον απόδημο οικουμενικό Ελληνισμό ότι ο άνθρωπος αυτός κατάγεται από εδώ και έπαιξε και στο δορυφορικό κανάλι το TV5 το οποίο πρόβαλε σχετικά αποσπάσματα από την εκδήλωση που έγινε τότε στην Κομοτηνή. Αυτή ήταν η πρώτη κίνηση.

Η δεύτερη κίνηση είναι η προσπάθεια όλων μας να εξοπλίσουμε το μουσείο που έστησε ο Δήμος. Σε αυτή την κατεύθυνση έχω κάνει δύο κινήσεις. Τυγχάνει ο διευθυντής του διπλωματικού μου γραφείου να είναι συγγενής του Κων/νου Καραθεοδωρή. Να είναι γόνος της οικογένειας Γερουλάνου και να είναι και αυτός στρατευμένος στην προσπάθεια που έχουμε ξεκινήσει.

Συναντήθηκα με την οικογένεια προχθές και μου έδωσαν ένα πλήρη φάκελο από αρχεία που έχουν διασώσει η οικογένεια Γερουλάνου τώρα, τα οποία είναι αποδεικτικό υλικό της δράσης και του μεγέθους της προσωπικότητας του Καραθεοδωρή. Επίσης σε διπλωματικό επίπεδο έχουμε ξεκινήσει όλες τις προσπάθειες για να απευθυνθούμε στο πανεπιστήμιο στο οποίο δίδασσε στην Γερμανία, ζητώντας μία πλήρη σειρά του επιστημονικού έργου που θα μπορούσε να έρθει και να δοθεί εδώ στο μουσείο.

Προχθές είχα επικοινωνία με την ισραηλίτικη κυβέρνηση, έχω ζητήσει και από την εφημερίδα «Μαρίλ» που είναι η κεντρική, μεγάλη εφημερίδα του Ισραήλ αλλά και από τον πρέσβη του Ισραήλ στην Αθήνα, να μας δοθούν οι επιστολές που αντάλλαξε ο Κων/νος Καραθεοδωρής με τον Αϊνστάϊν.

Είναι 30 στον αριθμό, είναι 21 επιστολές του Καραθεοδωρή προς τον Αϊνστάϊν και 9 αν θυμάμαι καλά του Αϊνστάϊν προς τον Καραθεοδωρή. Σας ανακοινώω επίσημα όπως με διαβεβαίωσε χθες τηλεφωνικά ο πρέσβης του Ισραήλ ότι την επόμενη εβδομάδα θα έρθουν αυτές οι επιστολές στα χέρια μας. Η δυσκολία αυτού του εγχειρήματος ήταν εξαιρετικά μεγάλη, γιατί τις προηγούμενες δεκαετίες θεωρούνταν οι επιστολές αυτές κρατικό απόρρητο του εθνικού αρχείου του Ισραήλ.

Δεν ξέρω για ποιες επιστολές μιλούμε ακόμα γιατί δεν τις έχω δει, αλλά είμαι υποχρεωμένος να σας μεταφέρω την επίσημη ενημέρωση που μου έκανε χθες ο πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα, ότι εντός της επόμενης εβδομάδας θα μου φέρει αντίγραφα των επιστολών να μου τα καταθέσει επίσημα στο υπουργείο.

Αυτή είναι η δεύτερη κίνηση. Η τρίτη κίνηση είναι να διεκδικήσουμε και το θέτω ως στόχο, από το πανεπιστήμιο Αθηνών να έρθουν έστω κάποια από τα όργανα φυσικής που διέσωσε με κίνδυνο της ζωής του ο Καραθεοδωρής στο μουσείο της Κομοτηνής.

Εγώ έχω ήδη κάνει την πρώτη επαφή με τον πρύτανη, δεν είναι εύκολη υπόθεση, και προσπαθώ να ευαισθητοποιήσω προς αυτή την κατεύθυνση τον υπουργό Πολιτισμού και πρωθυπουργό της χώρας τον κ. Καραμανλή, όπου είναι ένας ένθερμος υποστηρικτής της προσπάθειας αυτής από την πρώτη μέρα που συζητήσαμε την διάσταση αυτής της ιστορίας. Αυτό είναι ο τρίτος στόχος.

Ο τέταρτος στόχος είναι να δραστηριοποιήσουμε και τους κύκλους που κινούνται μέσα ή κοντά στην οικογένεια Καραθεοδωρή και να προσπαθήσουμε να φέρουμε εδώ όσο το δυνατόν περισσότερα ευρήματα γίνεται και από τα προσωπικά του.

Δεν φιλοδοξούμε να κάνουμε το απόλυτο μουσείο, αλλά έστω και ένα μουσείο που ενδεικτικά θα δείχνει ότι αυτή εδώ είναι η πατρίδα του Καραθεοδωρή με την ευρεία έννοια η Θράκη και το κάνουμε στην διοικητική πρωτεύουσα του κομματιού αυτής της

πατρίδας που απομένει υπό ελληνική κυριαρχία, νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό.

Είναι σημαντικό γιατί πρώτα από όλα δημιουργεί ένα πρόσθετο λόγο στην διεθνή μαθηματική κοινότητα ή και στην διεθνή επιστημονική κοινότητα, να επισκέπτεται αυτή την περιοχή και να προσκυνάει εδώ την πατρίδα που γέννησε τον μεγάλο μαθηματικό.

Δεύτερο, είναι ένα ακλόνητο επιχείρημα διαχρονικής παρουσίας του ελληνικού πολιτισμού στη περιοχή. Τρίτο, ο συμβολισμός αυτής της προσωπικότητας είναι πολυδιάστατος. Ο Καραθεοδωρής ουσιαστικά οριοθετεί και το σύγχρονο όραμά μας για τα Βαλκάνια, που δεν είναι άλλο από την συνεργασία μεταξύ των πολιτισμών, από την σταθερότητα, την ειρήνη και την δημοκρατία.

Πιστεύω δηλαδή ότι η δικιά μας περιοχή μπορεί να εκφραστεί οραματικά, μπορεί να διαμορφώσει την αναπτυξιακή της στρατηγική αλλά και την επικοινωνιακή της παρουσία στην διεθνή αγορά, χωρίς να εγκαταλείπει βασικές αρχές και αξίες που εκφράζουν τον πολιτισμό μας, μέσα από αυτή την κίνηση.

Και έτσι μόνο μπορούμε ανοίγοντας αν θέλετε το εξώφυλλο της εθνικής και της σχολικής ιστορίας, να γεμίσουμε με τον τρόπο που πρέπει τις σελίδες εκείνες που κάποιοι παρέλειψαν να συμπληρώσουν για εμάς τα προηγούμενα χρόνια. Έτσι μόνο μπορούμε να προσδώσουμε στην σύγχρονη Θράκη το περιεχόμενο και την αξία που ανήκει στους κατοίκους της».

«Η πρωτοβουλία της ίδρυσης και της ανακήρυξης ανήκει στο συμπολίτη συγγραφέα μαθηματικό και Πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Αθανάσιο Λιπορδέζη, που του αξίζουν τα ολόθερμα, όλων μας συγχαρητήρια», ανέφερε ο δήμαρχος Τάσος Βαβατσικλής τονίζοντας ότι ο Δήμος Κομοτηνής, προκειμένου για τον γίγαντα της μαθηματικής σκέψης Κωνσταντίνο Καραθεοδωρή δεν σταθμεύει μόνο στην έκφραση της χαράς για την ίδρυση του Συνδέσμου και των συγχαρητηρίων προς τον συνεργάτη της δημιουργίας του, αλλά έχει προχωρήσει πολύ νωρίτερα ανταποκρινόμενος σε πολύμηνες παρεμβάσεις και ηθικές πιέσεις του κ. Λιπορδέζη, στην φιλοτέχνηση του ανδριάντα του Καραθεοδωρή και την εγκατάσταση σε περίοπτη θέση της κεντρικής πλατείας της πόλης μας. Παράλληλα μετέχει ενεργά στη δημιουργία και συγκρότηση του μουσείου Καραθεοδωρή που είναι το πρώτο που δημιουργείται στην Ελληνική Περιφέρεια.

Η δημιουργία και η συγκρότηση του μουσείου βρίσκεται σε εξέλιξη σε κτίριο που παραχώρησε ο Δήμος για αυτόν τον σκοπό, και πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα θα εγκαινιαστεί». Στην εκδήλωση παρέστη και μια σύγχρονη διάνοια της μαθηματικής επιστήμης που εντάσσεται στον κύκλο των φίλων της Θράκης ο Νίκος Λυγερός που αναφέρθηκε στην όλη προσπάθεια.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την τοποθέτηση του μαθηματικού Σάκη Λιπορδέζη και την ανακοίνωση των βασικών άρθρων του συνδέσμου φίλων του Κων. Καραθεοδωρή, που ξεκινά ήδη συστηματικά την δουλειά.

Όπως τονίσθηκε ο σύνδεσμος δεν παίρνει θέση σε κομματικά και πολιτικά θέματα, αλλά εργάζεται αποκλειστικά και μόνο για την προώθηση του έργου του ιδιοφυούς μαθηματικού την καθιέρωση μεταπτυχιακών σπουδών στο όνομά του, την χορήγηση βραβείων και μια σειρά άλλων πρωτοβουλιών.

M.M.

Μόνιμη διεύθυνση άρθρου: <http://www.xronos.gr/view.cgi?newsid1134363600,59447>.